

הלווה של ברסלב

מתוך

מתפרסם מידי שבוע בעשרות בתי כנסת של אנ"ש בערים: ירושלים - בני ברק - צפת - מודיעין עילית - בית שמש - ביתר - עמנואל - תל ציון - אלעד - טלז סטון - נתיבות - ראש העין - רמת השרון
נייד: 057-3155799 פקס: 02-5605818 ת.ד. 57396 ירושלים מייל: luachbr@gmail.com

חֲבִיב אָדָם שְׁנַבְרָא בְּצֶלֶם

• שאלה:

שלום וברכה למערכת הנכבדה. יש לציין כי אינני קורא מאמרים כמעט, ואילו את המאמרים והשאלות שב'לווה' אני קורא בשקיקה ובעניין רב, היות וזה נותן לי כיוון מאד מעשי, ולא רק התחזקות גרידא. ובכן, ברצוני לשאול שאלה שמטרידה אותי זה מכבר:

עקב כמה הרפתקאות אישיות שעברו עלי אני רגיש מאד לעניין של "בין אדם לחברו", וכואב לי כשאני שומע הרבה דרשנים בברסלב שמדברים על הרבה נושאים, ועל "בין אדם לחברו" כמעט שלא מדברים. כשניסיתי לחפש קצת בספרי רבינו בענין זה, על אף שמצאתי פה ושם דיבורים יקרים מאד על זה, אבל הייתי רוצה לשמוע היכן אני יכול להתעמק כראוי בנושא זה ולפתח את זה כדבעי. כי בעיניי, הדבר זקוק להתייחסות הרבה יותר רצינית. אשמח אם תוכלו להפנות אותי למראי-

מקומות מתאימים בספרי ברסלב, או לתת לי תשובה שתניח את דעתי.

• תשובה:

ישבנו פעם כמה חתנים בחבורתו של אחד מאנ"ש, ואחד מאתנו שאל אותו: היכן אנו יכולים למצוא הדרכה ברורה ל'שלום בית' בספרי רבינו? תשובתו המפתיעה הייתה: בספר "משיבת נפש"!

ספר זה - אמר אותו חסיד ברסלב - אם מתרגמים אותו נכון, הוא לא רק ספר חיזוק, אלא גם ספר הדרכה נפלא לשלום

בית. צריך רק שדרוג קטן; אם עד היום תרגמת אותו על עצמך, תתחיל מהיום לתרגם אותו גם על בני ביתך... ובמטבע זה הנני לענות גם על שאלתך: הספר "משיבת נפש" - ובעצם, כל דיבורי ההתחזקות הנפלאים של רבינו הקדוש - לא אמורים רק לחזק את האדם בשעת משבר, אלא גם ובעיקר לתת לו הסתכלות נכונה על יהודי. ולכן, אין כמותו, לחזק את ה"בין אדם לחברו".

אם ה"משיבת נפש" אמור לגרום לך לאהוב את הנקודה טובה שבך ולהיות מודע לערכך הרוחני האינסופי, אין שום סיבה מדוע יפוג תוקפו כשמדובר בזולתך... מה שנכון כלפיך, נכון בהחלט גם לגבי זולתך, שהרי גם אליו פונה ה"משיבת נפש"...

*

בשונה מהדיילים של חברות התעופה ומהמלצרים שבמלונות ומסעדות, הרי שאצלנו ההתייחסות הלבבית ומאירת-הפנים אל החבר, לא בא ממקום של 'אילוף' וממניעים של רצון לחברה מתוקנת, אלא ממקום של הכרה אמיתית במעלתו של כל יהודי.

כשאנו מחייכים ליהודי, אנחנו לא עושים זאת מטעמי נימוס, אלא מפני שאנו מאמינים שהעומד מולנו הוא לא רק גוש של בשר ודם, אלא צלם אלקים, בנו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא.

"חביב אדם שנברא בצלם, חיבה יתירה נודעת לו שנברא בצלם שנאמר בצלם אלקים עשה את האדם. חביבין ישראל שנקראו בנים למקום, חיבה יתירה נודעת להם שנקראו בנים

עלינו להפוך את אט את הסתכלותנו על הסובבים אותנו, מהסתכלות טבעית חומרית להסתכלות רוחנית מרוממת. אנו לא מוקפים בסתם בני אדם, אלא באנשים רמי מעלה שיש להם השפעה מכריעה באלפי אלפים וריבי רבבות עולמות...

למקום שנאמר בנים אתם לה' אלקיכם" (אבות ג, יד).
ומתוך אמונתנו בחביבותו זו, אנו מחבבים אותו, מכבדים
אותו, ואף יראים ממנו... "וכך אמר להם הקב"ה לישראל:
בניי אהוביי, כלום חסרתי דבר שאבקש מכם, ומה אני מבקש
מכם, אלא **שתהיו אוהבין זה את זה, ותהיו מכבדין זה את זה,**
ותהיו יראים זה מזה!" (תנא דבי אליהו רבה, פרק כח).

*

הנשק היעיל ביותר, אצל כלל הדרשנים, לגרום לאדם שלא
לבזות את חברו ולהתייחס אליו יפה - הם הסיפורים המזעזעים
על אלו שפגעו בזולתם, ונענשו מן השמיים במחלות או באי-
מציאת זיווגם וכיו"ב.

על אף האפקט החזק שבסיפורים ודיבורים ממין זה, ועל
אף הנחיצות ב"יראת העונש" אשר כדברי רבינו אי אפשר
להיכנס בעבודת ה' בלעדיה - הרי שהזהירות האמתית ב"בין
אדם לחברו" תגיע, רק כשנהיה מודעים לחשיבותו וערכו
הרם ונישא של כל יהודי ויהודי.

עלינו להפוך אט אט את הסתכלותנו על הסובבים אותנו,
מהסתכלות טבעית חומרית להסתכלות רוחנית מרוממת. אנו
לא מוקפים בסתם בני אדם, אלא באנשים רמי מעלה שיש
להם השפעה מכריעה באלפי אלפים וריבי רבבות עולמות...
וכשיחתו של רבינו הקדוש: "אמר, אז מע זאל איבער קערן א
מענטשן וואלט מען גיזעהן ווי אין איטליכן אדעריל הענגען
אלפי אלפים וריבי רבבות עולמות = אם היו מהפכין את
האדם (רצונו לומר לראות את פנימיותו) היו רואין שבכל גיד
וגיד מגידיו תלויים אלפי אלפים וריבי רבבות עולמות" (היי
מוהר"ן, תקה).

ובשיחה שלפניה, אמר רבינו:

"כשהאדם עושה כך בידיו נעשה כך בכל העולמות, וכשעושה
כך בידיו נעשה כך בכל העולמות. ואמר בזו הלשון: וואס
טייטש א מענטש, אז ער טוט אזוי אמאך מיט דער האנד
ווערט אזוי גיטאן אין כל העולמות, אין אז ער טוט אזוי אמאך
מיט דער האנד ווערט אזוי גיטאן אין כל העולמות" (שם,
תקד).

בוודאי מוכרת שיחה זו לכל הקוראים מימים ימימה, אך אם
עד היום עשינו בה שימוש רק להתחזקות אישית, הרי שהגיע
הזמן להחיל אותה גם על הסובבים אותנו, ולהבין שהיהודים
אשר אנו מסתובבים ביניהם - ברחוב, בבית המדרש, ובבנין
המגורים שלנו - הם לא סתם אנשים...

ואם הם לא סתם אנשים, הם זכאים להתייחסות מכובדת;
חיוך והארת פנים, שאלה בשלומם, ובעת הצורך אף הצעה
לעזרה.

אם היה לכם שְׁכָן בבניין, שאחד מגדולי ישראל העיד עליו

קבל עם ועדה שבכל גיד מגידיו תלויים אלפי אלפים וריבי
רבבות עולמות ושכלל תזוזה בידיו זזים ומתנענעים 'כל'
העולמות - האם הייתם מסוגלים לחלוף על פניו מבלי לדרוש
בשלומו בכבוד וידידות?! ואם הוא היה זקוק לעזרתכם, האם
לא הייתם מתאמצים עד מאד לנסות לעזור לו?!

ואם כן, למה ניגרע? וכי אם רבינו הקדוש בעצמו העיד גם עלי
וגם עליו וגם על השכן השלישי והרביעי, שבכל גיד מגידיו
תלויים אלפי אלפים וריבי רבבות עולמות, אנו לא אמורים
להתייחס זה לזה באהבה ובכבוד ובמורא...?

*

לסיום, הייתי רוצה להוסיף על דבריו של אותו אחד מאנ"ש
שהאיר את עינינו לראות את ה"משיבת נפש" כספר הדרכה
לשלום בית ולאהבת חברים, ולומר:

לא רק דיבורי ההתחזקות אמורים להחדיר בנו הסתכלות
מרוממת על כל יהודי, אלא אף שלל תורותיו ושיחותיו של
רבינו אמורים להעביר לנו, במישרין או בעקיפין, את ההבנה
העמוקה הזאת.

שכן, כשאנו רואים את התורות העמוקות שרבינו מגלה לנו,
ואת המדרגות הנשגבות אליהם הוא רוצה להביא אותנו -
אנחנו מתחילים להבין שהעם היהודי, אליו פונה רבינו
בתורותיו, הוא לא עם רגיל בכלל... בכל תורה ותורה מתגלה
לנו עוד פן בערכו וחשיבותו האינסופית של היהודי.

אם אנו הולכים כעת, לדוגמא, עם תורה כ"א - אֶתָּה התחילו
אנ"ש ללכת במסגרת חבורת "תמימי דרך" - הרי שמלבד כל
העצות וההדרכות הנפלאות הטמונות שם, אנו אמורים לקבל
גם את ההסתכלות המרעישה והמהפכנית, שהפנים הניבטות
אלינו מכל עבר, ברחוב, בבית המדרש, ובבניין המגורים, הם
לא סתם פנים של בעל חי מְדַבֵּר, אלא מנורה קדושה בת
שבעה קנים, אשר על ידה ממשיכים שפע אלוקי... "כי פה
ותרין נוקבא חוטמא ותרין עיינין ותרין אודנין הם בחינת
שבעת הנרות, ומנרתא דא רישא, היינו המח, לפני המנורה
היינו שפע אלוקי" (ליקוטי מוהר"ן, כא).

ואם הדברים נכונים לגבי הפה והחוטם שלנו, אין שום סיבה
מדוע הפה והחוטם של השכן שלנו לא יהיה כזה... וכנגד פה
וחוטם שכאלה, מי לא מתמלא ביראת הכבוד...!

ניתן להאריך בדוגמאות אין ספור, אך כלל הדברים:

ספרי רבינו, מראשם ועד סופם, נותנים לנו מבט חדש ועמוק
על מהותו של יהודי. ולכן, כשנשכיל לתרגם את הדברים לא
רק על עצמנו אלא גם על זולתנו, תשרור בינינו אהבה כבוד
ומורא, אמן.
